

מנחים: איציק רוזן

למי מיועד הקורס? לאוהבי קולנוע דוקומנטרי אשר רוצים לרכוש כלים להבנת המרכיבים של היצירה הדוקומנטרית.

משך הקורס: 12 מפגשים, אחת לשבוע

מטרת בקורס

קורס מעשי בתחקיר וכתיבה דוקומנטריים, שנועד להציג בפני הסטודנטים את עקרונות היסוד של הכתיבה והתחקיר לכל פלטפורמות התוכן – **קולנוע, טלוויזיה ואינטרנט**. זאת, על בסיס היכרות מקיפה ומעמיקה הכוללת התנסות מעשית עם שלושת השלבים המקדימים של יצירה דוקומנטרית:

1. פיתוח וגיבוש הרעיון ופיתוחו ליצירה
2. שלב התחקיר ואיסוף חומרי הארכיון
3. כתיבת התסריט(ים) לקראת צילומים

בעקבות היכרות תיאורטית רחבה שתאפיין את חלקו הראשון של הקורס, השלב המעשי-יצרני שלו יאופיין בליווי צמוד של הסטודנטים בכל שלבי פיתוח היצירה הדוקומנטרית שכל אחד מהם יפתח במסגרת הסדנה. זאת, החל בתהליך ההיכרות המעמיק עם סוגי היצירה הדוקומנטרית, ז'אנרים והפלטפורמות השונות לתוכן דוקומנטרי בעידן האינטרנטי; שלב בחירת הנושא ופיתוח הסיפור של הסרט; דגש גדול יושם על תהליך התחקיר – איתור הדמויות, בניית המאגר הארכיוני של הסרט, איסוף החומרים לכדי התגבשותם לכדי התשתית הארכיונית של התסריט.

מטלות הקורס:

- מטלת תחקיר 1: איסוף וגיבוש ארכיון.
- מטלת תחקיר 2: תרגול ראיונות תחקיר.
- מטלת תחקיר 3: בניית שאלון לדמויות.
- כתיבת התסריט על בסיס תחקיר מקיף.

מטרת בקורס

לבוגרי קורס בימוי קולנועי תונפק תעודת גמר מטעם קמרה אובסקורה ובנוסף תעודה מטעם משרד העבודה והרווחה. עבודות תלמידים נבחרות במהלך הקורס יועלו לדף הפייסבוק של קמרה, בתיאום עם המרצה והסטודנט. תמיכה מקצועית – ליווי, הדרכה וביקורת עבודות יתבצעו לאורך כל המסלול החומרים עליהם התלמיד עובד במהלך קורס בימוי קולנועי יוכלו לשמש כתיק עבודות מקצועי. יתכנו שינויים במערך המפגשים של מסלול הבימוי

מפגש 1 מבוא לסרט הדוקומנטרי: תולדות היצירה התיעודית בעולם

בשיעור זה נסקור את תולדות הקולנוע הדוקומנטרי בעולם. מהי ראשיתו של התיעוד הקולנועי? כיצד התגבשו עקרונות היסוד של הפרקטיקה והאתיקה הדוקומנטריות?

מפגש 2 קולנוע דוקומנטרי: הסגנונות, המסורות וטכניקות היצירה

שיעור זה יוקדש למבט ממצה בז'אנרים השונים ובצורות ותצורות העשייה של הקולנוע הדוקומנטרי. החל בתיעוד האנתרופולוגי-המתבונן, דרך הדוקומנטרי הישיר וטכניקת "זבוב על הקיר", וכלה בדוקו-אקטיביזם של העשורים האחרונים.

מפגש 3 טלוויזיה דוקומנטרית: תוכן אפיזודי מול הפיצ'ר התיעודי

שיעור זה יסביר את ההבדלים הטכניים, המבניים והסגנוניים בין הסרט הדוקומנטרי כתוצר חברתי-תרבותי-אסתטי והסדרה הדוקומנטרית כתופעה בעידן הרשת החברתית.

מפגש 4 דוקומנטרי קצר: היצירה התיעודית לפלטפורמות דיגיטליות

בשיעור זה נעמוד על איכויותיו ומאפייניו של הסרט הדוקומנטרי הקצר. נעמוד על ההבדלים בבין שיטות העשייה של הדוקו הארוך מול הדוקו הקצר, נסקור טכניקות פיתוח והפקה, נבין מהן הפלטפורמות השידור הקיימות לדוקו הקצר ובאילו אופנים פרויקט דוקו קצר מסוגל להתעלות על הפרויקט הארוך.

מפגש 5 בחירה ופיתוח של הרעיון: דמות, מקום וקונפליקט סיפוריים

בשיעור זה נעמוד על איכויותיו ומאפייניו של הסרט הדוקומנטרי הקצר. נעמוד על ההבדלים בבין שיטות העשייה של הדוקו הארוך מול הדוקו הקצר, נסקור טכניקות פיתוח והפקה, נבין מהן הפלטפורמות השידור הקיימות לדוקו הקצר ובאילו אופנים פרויקט דוקו קצר מסוגל להתעלות על הפרויקט הארוך.

מפגש 6 תחקיר הדוקומנטרי: חומרי ארכיון, ראיונות מקדימים ופיתוח טריטמנט

מהם מאפייניו של מאגר הארכיון של פרויקט התיעודי? כיצד ניגשים למלאכת בניית הארכיון הוויזואלי של פרויקט דוקומנטרי? כיצד מייצרים סדר וארגון במלאכה זו? מה מאפיין את תהליך גיוס המרואיינים? כיצד כל אלו מתגבשים לכדי התסריט הראשוני?

מפגש 7 גיבוש הנושא של הסרט ודמויותיו על בסיס שילוב חומר ארכיוני וטריטמנט

שיעור זה יסביר וימחיש דרכים בהן ניתן לפתח את הסיפור הדוקומנטרי על בסיס הארכיון.

מפגש 8 בניית המהלך הסיפורי של הסרט

השיעור יתמקד בפרויקטים האישיים של תלמידיו ובפיתוחו של סיפור מרעיונות ראשוניים

מפגש 9 הצגת סינופסיס של הפרויקטים

לשיעור זה על התלמידים להגיע עם עמוד אחד כתוב בו מפורטות כל הזמויות הראשיות שמופיעות בסרט והמהלך הסיפורי הכללי והממצה שלו.

מפגש 10 הצגת טריטמנט של הפרויקטים

בשיעור זה על התלמידים להציג את הטריטמנט של הפרויקטים שלהם – רשימת הסצנות המפורטת (לפי הפורמט התסריטאי) של הפרויקט.

מפגש 11 תהליך כתיבת התסריט המלא

ליווי תהליך כתיבת התסריטים של הפרויקטים הכיתתיים.

מפגש 12 ביקורת תסריטים בפורום כיתתי

הצגת התסריטים בפני הכיתה ומתן ביקורת קבוצתית בהנחיית המרצה.